

Sygn. akt VII Ka 559/20

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 24 września 2020 r.

Sąd Okręgowy w Olsztynie VII Wydział Karny Odwoławczy

w składzie:

Przewodniczący: SSO Dariusz Firkowski

Protokolant: st. sekr. sądowy Marzena Wach

przy udziale oskarżyciela publicznego kom. Agnieszki Szlachtowicz-Pelawskiej

po rozpoznaniu w dniu 24 września 2020 r

sprawy: **T. S. (1)**, ur. (...) w J., syna B. i G. z domu M.,

obwinionego z art. 54 kw w zw. z § 5 Rozporządzenia Rady Ministrów z 31.03.2020 r. w sprawie ustanowienia określonych ograniczeń, nakazów i zakazów w związku z wystąpieniem stanu epidemii,

na skutek apelacji wniesionej przez oskarżyciela publicznego

od wyroku Sądu Rejonowego w O. z dnia 4 sierpnia 2020 r., sygn. akt (...)

I utrzymuje w mocy zaskarżony wyrok,

II koszty postępowania za II instancję ponosi Skarb Państwa.

Sygn. akt VII Ka 559/20

UZASADNIENIE

Sąd Rejonowy w O. wyrokiem z dnia 4 sierpnia 2020 r. w sprawie (...) uniewinnił T. S. (1) od czynu z art. 54 kw polegającego na tym, że w dniu 10 kwietnia 2020 r. o godzinie 11:50 w O. przy ul. (...) nie zastosował się do przepisów ograniczających przemieszczanie się osób.

Powyższy wyrok zaskarżył Komendant (...) w O. i zarzucił mu błędną ocenę przepisów prawa materialnego, która miała istotny wpływ na treść orzeczenia. Wskazując na powyższe skarżący wniósł o uchylenie powyższego wyroku i skierowanie sprawy do ponownego rozpoznania.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Apelacja nie zasługuje na uwzględnienie.

Wbrew stanowisku oskarżyciela publicznego uznać należy, że Sąd Rejonowy poczynił co do istoty sprawy prawidłowe ustalenia faktyczne, które stały się podstawą wyroku uniewinniającego.

Przede wszystkim nie ulega wątpliwości, że przepis art. 54 k.w. ma charakter blankietowy i odsyła do innych przepisów porządkowych o zachowaniu w miejscach publicznych wydanych z upoważnienia ustawy. W związku z tym warunkiem odpowiedzialności za wykroczenie z art. 54 k.w. jest naruszenie przepisów porządkowych, które zostały wydane tylko z upoważnienia ustawy.

Zgodnie ze stawianym zarzutem niniejszej sprawie miało dojść do naruszenia przepisów rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 31 marca 2020 r. w sprawie ustanowienia określonych ograniczeń, nakazów i zakazów w związku z wystąpieniem stanu epidemii, a konkretnie § 5 tego rozporządzenia, zgodnie z którym w okresie od dnia 1 kwietnia 2020 r. do dnia 11 kwietnia 2020 r. zakazywał na obszarze Rzeczypospolitej Polskiej przemieszczania się osób przebywających na tym obszarze, z wyjątkiem przemieszczania się danej osoby w celu:

- 1) wykonywania czynności zawodowych lub zadań służbowych, lub pozarolniczej działalności gospodarczej, lub prowadzenia działalności rolniczej lub prac w gospodarstwie rolnym, oraz zakupu towarów i usług z tym związanych;
- 2) zaspokajania niezbędnych potrzeb związanych z bieżącymi sprawami życia codziennego, w tym uzyskania opieki zdrowotnej lub psychologicznej, tej osoby, osoby jej najbliższej w rozumieniu art. 115 § 11 ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. - Kodeks karny (Dz. U. z 2019 r. poz. 1950 i 2128), a jeżeli osoba przemieszczająca się pozostaje we wspólnym pożyciu z inną osobą - także osoby najbliższej osobie pozostającej we wspólnym pożyciu, oraz zakupu towarów i usług z tym związanych;
- 3) wykonywania ochotniczo i bez wynagrodzenia świadczeń na rzecz przeciwdziałania skutkom COVID-19, w tym w ramach wolontariatu;
- 4) sprawowania lub uczestniczenia w sprawowaniu kultu religijnego, w tym czynności lub obrzędów religijnych;
- 5) wykonywania czynności związanych z realizacją zadań określonych w ustawie z dnia 13 października 1995 r. - Prawo łowieckie (Dz. U. z 2020 r. poz. 67 i 148) i ustawie z dnia 11 marca 2004 r. o ochronie zdrowia zwierząt i zwalczaniu chorób zakaźnych zwierząt (Dz. U. z 2018 r. poz. 1967 oraz z 2020 r. poz. 148 i 285) oraz zakupu towarów i usług z nimi związanych.

Przedmiotowe rozporządzenie zostało wydane na podstawie art. 46a i art. 46b pkt 1-6 i 8-12 ustawy z dnia 5 grudnia 2008 r. o zapobieganiu oraz zwalczaniu zakażeń i chorób zakaźnych u ludzi (Dz.U. z 2019 r. poz. 1239 i 1495 oraz z 2020 r. poz. 284, 322, 374 i 567).

Analiza wskazanej regulacji pozwala przyjąć, iż charakter normatywnego obowiązku, o którym mowa w przepisie § 5 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 31 marca 2020 r. w sprawie ustanowienia określonych ograniczeń, nakazów i zakazów w związku z wystąpieniem stanu epidemii **wykraczał** poza granice upoważnienia ustawowego wynikającego z treści 46b pkt 12 cyt. ustawy, w myśl którego w przypadku wystąpienia stanu epidemii lub stanu zagrożenia epidemicznego o charakterze i w rozmiarach przekraczających możliwości działania właściwych organów administracji rządowej i organów jednostek samorządu terytorialnego, Rada Ministrów w rozporządzeniu może ustanowić nakaz określonego przemieszczania się. W ocenie Sadu Okręgowego wniesiony przez oskarżyciela publicznego środek odwoławczy nie zawiera takiej argumentacji, która prawidłowość tego poglądu mogłaby skutecznie podważyć.

Zauważyć należy, że na mocy § 5 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 31 marca 2020 r. w sprawie ustanowienia określonych ograniczeń, nakazów i zakazów w związku z wystąpieniem stanu epidemii wskazano, iż w okresie od 1 kwietnia 2020 r. do 11 kwietnia 2020 r. zakazuje się na obszarze Rzeczypospolitej Polskiej przemieszczania się osób przebywających na tym obszarze z wyjątkiem przewidzianych enumeratywnie w punktach 1-4 sytuacjach. Trafnie natomiast Sąd Rejonowy uznał, że wprowadzenie generalnego zakazu przemieszczania się jest daleko bardziej idącym uregulowaniem niż (wynikający z ustawowego upoważnienia) nakaz określonego sposobu przemieszczania się. **Zakaz uregulowany w rozporządzeniu jest zatem znacznie szerszy niż delegacja ustawowa, która mu na to zezwala.**

Nie może zatem odpowiadać za popełnienie wykroczenia z art. 54 k.w. osoba, która naruszyła zakaz przemieszczania się wprowadzony w § 5 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 31.03.2020 r. Przedmiotem bowiem ochrony art. 54 k.w. jest porządek i spokój w miejscach publicznych oraz zasady zachowania się tam zawarte w przepisach wydanych

z upoważnienia ustawowego. Natomiast jak wykazano powyższe wydając w § 5 Rozporządzenia generalny zakaz przemieszczania przekroczone delegację ustawową, na podstawie której to Rozporządzenie zostało wydane.

Uwzględniając powyższe, Sąd I instancji trafnie zakwestionował skuteczność wniosku o ukaranie złożonego przeciwko T. S. (1) albowiem zakaz zastosowany wobec niego w myśl § 5 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 31 marca 2020 r. w sprawie ustanowienia określonych ograniczeń, nakazów i zakazów w związku z wystąpieniem stanu epidemii wykraczał poza granice upoważnienia ustawowego wynikającego z treści 46b pkt 12 ustawy z dnia 5 grudnia 2008 r. o zapobieganiu oraz zwalczaniu zakażeń i chorób zakaźnych u ludzi, co spowodowało wyłączenie możliwości pociągnięcia go do odpowiedzialności z art. 54 k.w. Zaznaczyć również należy, iż jakakolwiek wykładnia rozszerzająca w tym zakresie nie może być przeprowadzona, gdyż w niniejszej sprawie chodzi o odpowiedzialność za wykroczenie, co nie byłoby zgodne z treścią art. 1 § 1 k.w.

Ponadto wskazać należy, że istotne wątpliwości budził sposób ustalenia przez organy ścigania, co było faktycznym powodem przemieszczania się obwinionego. T. S. podał, że przedmiotowego dnia pomagał znajomemu w piłowaniu drewna, z którą to czynnością kolega sam nie mógł sobie poradzić. Następnie obwiniony ze znajomym spożywał alkohol i po jego spożyciu zemdlął na ulicy. Nie sposób zatem całkowicie zakwestionować, że przemieszczanie się po mieście przez obwinionego nie było związane chociażby z zaspokajaniem niezbędnych potrzeb związanych z bieżącymi sprawami życia codziennego. Nie można bowiem zanegować, że powód dla którego obwiniony przemieszczał się po mieście był dla niego ważny i mieścił się w wyjątkach określonych w Rozporządzeniu z dnia 31.02.2020 r.

Z pola widzenia Sądu Okręgowego nie może zniknąć również regulacja zawarta w art. 2§1 k.w. Zgodnie z tym przepisem jeżeli w czasie orzekania obowiązuje ustawa inna niż w czasie popełnienia wykroczenia, stosuje się ustawę nową, jednakże należy stosować ustawę obowiązującą poprzednio, jeżeli jest względniejsza dla sprawy.

W ocenie Sądu okręgowego przepis ten powinien również znaleźć zastosowanie w niniejszej sprawie. Zauważyć należy, że w chwili zdarzenia obowiązywały przepisy rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 31 marca 2020 r. w sprawie ustanowienia określonych ograniczeń, nakazów i zakazów w związku z wystąpieniem stanu epidemii, które w § 5 wprowadzało generalny zakaz poruszania się na obszarze Rzeczypospolitej Polskiej (z wyjątkami), jednak **w chwili orzekania przez Sądy zakaz ten już nie obowiązywał**. Kolejne Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 10 kwietnia 2020 r. utrzymywało zakaz przemieszczania się, jednak Rozporządzenie z dnia 19 kwietnia 2020 r. zakaz ten uchylało od dnia 19 kwietnia 2020 r. i od tego czasu zakaz przemieszczania się na obszarze Rzeczypospolitej Polskiej nie obowiązuje. Zatem zgodnie z regulacją art. 2 § 1 k.w. do czynu zarzucanego T. S. (3) zastosowanie znajdą przepisy obecnie obowiązujące, które obecnie nie przewidują odpowiedzialności na wykroczenie z art. 54 k.w. za poruszanie się na obszarze Rzeczypospolitej Polskiej.

Dlatego nie kwestionując możliwej negatywnej oceny postępowania obwinionego w ówczesnym czasie i w kontekście podjętych wtedy działań profilaktycznych mających chronić społeczeństwo przed rozprzestrzenianiem się koronawirusa, stwierdzić równocześnie należy, że odpowiedzialność za wykroczenie z art. 54 k.w. musi znajdować uzasadnienie w obowiązujących przepisach, co w realiach tej sprawy nie ma miejsca. Wbrew zatem twierdzeniom skarżącego, zaskarżony wyrok należało uznać za prawidłowy, znajdował on bowiem oparcie faktyczne oraz prawne i jako taki w pełni zasługiwał na podzielenie.

Mając na uwadze powyższe, nie znajdując podstaw do uwzględnienia argumentacji podniesionej zażaleniem, zaskarżone orzeczenie należało jako słuszne utrzymać w mocy- art.437§1kpk i art.458pkt 1-3 kpk w zw. z art.109§2 kpw.

Z uwagi natomiast na nieskuteczność środka odwoławczego pochodzącego od oskarżyciela publicznego kosztami postępowania za postępowanie odwoławcze należało obciążyć Skarb Państwa – art.119§2 kpw.